CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ◆ Anul XXVII ◆ Nr. 7 (376) ◆ IULIE 2017

◆ **Ștefan cel Mare și Sfânt - o candelă veșnică în sanctuarul neamului -**

Tot ceea ce a făcut Ștefan cel Mare constituie mărturii grăitoare ale unei epoci de strălucire cultural-artistică, dominată de geniul creator al marelui voievod.

» Pagina 4

◆ **Nedeile pastorale din Munții Sebeșului și Târgul de fete de pe Muntele Găina**

Sărbătorile înălțimilor sunt păstrate vii în memoria localnicilor. Pregătirile începeau cu câteva săptămâni înainte, când se auzea din om în om: „Vine nedeia!”.

» Pagina 5

◆ **Din viața eparhiei**

Paginile 2-3

✍ *Aniversarea zilei de naștere a Părintelui Arhiepiscop Irineu*
✍ *Activități religios-educative cu elevii, la Galda de Jos*
✍ *Ediția a V-a a Școlii Internaționale de Vară a Doctoranzilor Teologi - 2017*

◆ **Varia**

Pagina 7

✍ *Atacul de panică*
✍ *Primul proiect cu finanțare europeană pentru restaurarea unui locaș de cult, câștigat în Arhiepiscopia Alba Iuliei*
✍ *Liturghie pan-ortodoxă în ziua cinstirii Sfinților Cosma și Damian*

Tabere pentru tineri în Arhiepiscopia Alba Iuliei

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, la începutul lunii iulie a debutat seria taberelor pentru tineri, organizate în Eparhia Alba Iuliei. Aceste tabere reprezintă una dintre direcțiile strategiei de tineret asumate de către Arhiepiscopia noastră, prin care li se oferă elevilor și studenților prilejuri deosebite de a-și petrece o parte a timpului din perioada vacanței de vară, într-un mediu creștin, în care sunt promovate valorile autentice ale credinței ortodoxe și ale spiritualității românești. Pe lângă rugăciunea de dimineață și de seară, programul unei tabere include ateliere de discuții pe diferite teme duhovnicești, o serie de concursuri și întreceri sportive, jocuri de tabără, de auto-cunoaștere, de comunicare, de team-building, concurs de artă fotografică, atelier de cruciulițe și metanii, pictură pe sticlă, origami, handmade, seri speciale (teatru improvizat, film, muzică și karaoke, poezie, obiceiuri și tradiții locale), drumeții și foc de tabără.

Pentru elevii de gimnaziu și de liceu, Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei organizează, în lunile iulie și august, mai multe serii de tabere la Centrul de Tineret de la Cetea, Centrul de Tineret de la

Sărmașu, Centrul de Tineret de la Obârșia Tiurului și la Mănăstirea „Sfântul Ioan Botezătorul” de la Rimetea. Tinerii prezenți la aceste evenimente sunt însoțiți de către preoți și de către socio-animatori educativi, care veghează la buna desfășurare a taberelor într-un climat de siguranță și bună-conduită și care coordonează activitățile incluse în program. Ambianța naturală a locațiilor de tabără oferă tinerilor o perspectivă complexă asupra vieții, determinându-i să descopere frumusețile lumii înconjurătoare, create de Dumnezeu spre folosul și spre bucuria oamenilor.

Fiind constant preocupat de educarea tineretului creștin-ortodox și atent la problemele cu care se confruntă tinerii în societatea contemporană, Arhipăstorul nostru i-a vizitat pe tinerii aflați în tabără la Centrul de la Cetea. Pe lângă darurile pe care le-a oferit acestora, Înaltpreasfinția Sa le-a adresat un ziditor cuvânt de învățătură despre importanța sfinților în viețile noastre și despre modelul demn de urmat pe care aceștia ni-l oferă. Impresionați și atrași de frumusețea cuvintelor auzite, micii creștini au adresat Părintelui Arhiepiscop numeroase întrebări legate de universul credinței noastre strămoșești și de modul în care ei pot deveni cu adevărat următori ai sfinților Bisericii. Cu inima deschisă și plini de bucurie, copiii i-au povestit Ierarhului nostru momentele minunate pe care le-au trăit în această tabără a Bisericii. Prin frumoasa experiență petrecută alături de Înaltpreasfințitul Irineu, tinerii s-au edificat sufletește și au primit putere pentru asumarea valorilor spiritualității noastre.

Pr. Oliviu Botoi

» continuare în pag. 2

Cuvântul ierarhului

Locașul bisericesc, un cer pământesc

Deși Dumnezeu este pretutindeni, noi Îl cunoaștem în mod deosebit și ne împărtășim de iubirea Lui milostivă în locașul bisericesc. Fericitul Augustin spunea: „Puterea lui Dumnezeu se vede în natură, înțelepciunea lui Dumnezeu se cunoaște în istorie, iar dragostea lui Dumnezeu se împărtășește în biserică”. În acest spațiu sfânt și sfințitor care este „casa lui Dumnezeu” (Mt. 12, 4), se adună credincioșii și se roagă lui Dumnezeu. Aici, prin conlucrare cu harul divin, se restaurează făptura noastră, devenind capabilă „să umble întru viață sfântă și în cucernicie” (cf. II Pt. 3, 11).

Prin sfințirea bisericii, Însuși Dumnezeu Cel în Treime închinat Se sălășluiește în ea. Sfântul Gherman al Constantinopolului spunea: „Biserica este templul lui Dumnezeu, locașul sfânt, casă a rugăciunii, mireasa lui Hristos, care cheamă popoarele la pocăință și la rugăciune”. Iar Sfântul Altar – după expresia aceluiași Părinte – este „cerul unde Se mișcă Dumnezeu Cel întreit, coborât pe pământ”. Altarul este sfânt, pentru că pe el Se află Hristos în stare de jertfă prezentată Tatălui. De aceea Sfântul Chiril al Alexandriei grăiește astfel: „Altarul se bucură de sfințenie în chip desăvârșit prin atingerea cu jertfa pusă pe el. Ce poate fi mai sfânt decât Sfânta Masă a lui Hristos?”.

Locașul bisericesc ortodox, prin arhitectura lui specifică, simbolizează urcarea spre Dumnezeu. Prin liniile ei, cupola exprimă mișcarea iubirii coborâtoare a lui Dumnezeu; sfericitatea ei îi unește pe toți din adunarea liturgică în Trupul lui Hristos. Cupola arată infinitatea inimii iubitoare, nu a înălțimilor exterioare reci și fără sfârșit, ca în catedralele gotice. Dumnezeu Care ne privește și ne îmbrățișează din cupolă e deasupra tuturor, dar nu rupt de ele, ci cuprinzându-le, ocrotindu-le și călăuzindu-le pe toate. Nu-L bănuim că este undeva departe, ci Îi simțim îmbrățișarea caldă aici. După cum păsările se adăpostesc sub streașina bisericii când este frig și când plouă, tot așa sufletul nostru se simte protejat de Dumnezeu, ori de câte ori intrăm în biserică, aceasta fiind „casa binecuvântării și locul de primire a harului dumnezeiesc”, precum afirmă Sfântul Ambrozie al Milanului.

Altarul este despărțit de naos prin iconostas, dar Hristos Cel înălțat la cer și prezent aici este în comuniune cu noi. Nu-L putem înțelege deplin pe Hristos, dar experiem iubirea Sa pentru că Îi trăim binefacerile. Catapeteasma s-a menținut și în biserica creștină ortodoxă ca semn al tainei nedeplin cuprinse a lui Hristos. Dar ușile ei deschizându-se în câteva rânduri, ca să iradieze lumina din altar și ca să se împărtășească credincioșii cu Hristos, ne arată că Domnul nu rămâne cu totul neapropiat, ca în Vechiul Testament. De aceea, Metodiu de Olimp zice: „Pe când cortul mărturiei este simbolul bisericii, biserica este simbolul locașurilor cerești”.

Înțelegând bine că biserica este locul sălășluirii slavei divine, se cuvine să intrăm în ea cu evlavie și să ne rugăm cu iubire Celui Ce locuiește în ea. În interiorul ei, toate ne vorbesc despre lucrarea mântuirii noastre prin Iisus Hristos. În ea auzim și învățăm cuvintele lui Dumnezeu; în ea ne împărtășim cu Trupul și Sângele Domnului; prin ea Duhul Sfânt ne trimite harul ceresc, necesar pentru sfințirea vieții noastre. În locașul bisericesc, simțim că Dumnezeu este un Părinte apropiat, iar comuniunea este percepută ca o familie de care nu sunt străini nici îngerii, nici sfinții, ca membri nevăzuți ai familiei văzute. Iată de ce Sfântul Ioan Gură de Aur îndeamnă pe tot creștinul „să vină cu tot dragul la biserică, pentru ca, luând învățătură de aici, să poată sta cu vitejie împotriva uneltirilor diavolului”.

† IRINEU
Arhiepiscop al Alba Iuliei

Sinaxarul lunii Iulie

Sfântul Mare Mucenic Procopie

Acest mucenic al lui Hristos a trăit pe vremea lui Diocleţian. Era din cetatea Elia, adică din Ierusalim, născut din tată binecredincios, pe nume Hristofor, care Îl mărturisea pe Hristos, și din maică necredincioasă, anume Teodosia, care era slujitoare de idoli. După moartea tatălui său, aducându-l maica lui la Diocleţian, care se afla în Antiohia, l-a numit duce al Alexandriei, cu porunca să-i chinuiască pe creștini.

Pornind, așadar, spre Alexandria, fără veste a început să tune și să fulgere, și a auzit un glas din cer, chemându-l pe nume: *Neania*, căci acesta îi era numele cel dintâi. Rugându-se tânărul ca să i se arate mai limpede cel ce-i grăia, i s-a arătat o cruce ca de cristal, și glas s-a făcut de la cruce zicând: „Eu sunt Iisus Cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu". Și învățând el toată taina rânduielii credinței noastre, s-a întors la Schitopoli și a poruncit să fie realizată o cruce din aur și din argint, după chipul ce i se arătase. Îndată ce s-a făurit crucea, s-au arătat pe ea trei icoane, având scriere evreiască, ce arăta ale cui sunt icoanele: deasupra scria „Emanuel", iar de o parte scria „Mihail" și de altă parte „Gavriil". Închinându-se și sărutând crucea și icoanele, tânărul duce s-a întors în Ierusalim.

După aceea, învingându-i pe saracini, mama sa l-a silit să aducă jertfă de mulțumire idolilor. Atunci, el a vădit în cine crede și, numaidecât, a fost pârât de propria mamă la împărat că este creștin. Iar împăratul a trimis porunca la Ulchie, conducătorul Cezareei Palestinei, să cerceteze dacă este adevărat. Și fiindcă sfântul nu s-a plecat ca să jertfească la idoli, a fost chinuit în multe feluri, dar a fost eliberat prin arătarea Domnului și numit *Procopie* în loc de *Neania*. Fiind dus la capiștea idolilor, prin rugăciunea sa a surpat reprezentările păgânești. Văzând minunea aceasta, ostașii a două căpetenii, cu tribunii lor, anume Nicostrat și Antioh, și douăsprezece femei singlitice, împreună și cu mama sa Teodosia, au crezut în Hristos. Pentru aceasta, ostașilor li s-au tăiat capetele, iar pe femei le-au chinuit fără milă. După aceea, sfântul a fost supus la grele și nenumărate chinuri în timpul cărora a săvârșit multe minuni. Apoi a primit sfârșitul mucenicesc prin sabie, urcând încununat la cer. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește în fiecare an la data de 8 iulie.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA IULIE

» continuare în pag. 5

Nedeile pastorale din Munții Sebeșului și Târgul de fete de pe Muntele Găina

Sărbătorile „înălțimilor" sunt păstrate vii în memoria localnicilor. Pregătirile pentru nedeie începeau cu câteva săptămâni înainte, când se auzea din om în om: „Vine nedeia!". O cercetare foarte bine documentată despre nedeile din Munții Sebeșului este oferită de către folcloristul Gheorghe Pavelescu, în primul volum al lucrării *Valea Sebeșului. Etnografie*.

Aceste sărbători se întâlnesc în toate marile masive ale Carpaților românești, însă nedeile din Munții Sebeșului au avut o desfășurare deosebită. Acestea erau organizate la confluența plaiurilor, prin care satele din vale urcau la anumite date spre culmile nedeii. Trebuie să precizăm că petrecerile acestea aveau loc la date fixe, primele nedei făcându-se la o lună după ieșitul oilor la munte, adică la *Sânziene*, și se țineau la Măgura Hațeganilor și la Poiana Muierii. Următoarele se țineau la *Sânpetru*, când aveau poienarii târgul lor, la Șureanu și la Vârfu' lui Pătru. Se mai făceau nedei și de Sfântul Ilie, la Șureanu și Poiana Muierii, dată la care se termina „mițuitul mieilor" și se aducea prima tranșă a produselor de la stână. De asemenea, se desfășurau nedei și la sfârșit de sezon pastoral, la *Sântămărie Mare*, în data de 15 august, la Șureanu și Obârșia Lotrului, când veneau cei din sate la stână pentru împărțirea brânzei. La aceste petreceri participau ciobanii din toți Munții Mărginimii, dar și din alte regiuni cu acces spre înălțimi, cea mai mare fiind cea de la Poiana Muierii.

LUNA IULIE ÎN ISTORIE

4 iulie 1943: Crimeea a fost cucerită de către trupele germane și române, în cadrul celui de-al Doilea Război Mondial;

10 iulie 1774: S-a încheiat *Pacea de la Kuciuc-Kainargi*, în Dobrogea de Sud, în urma Războiului ruso-turc (1768-1774);

12 iulie 1475: A fost încheiat *Tratatul de la Iași*, prin care Ștefan cel Mare, Domn al Moldovei, urma să primească ajutor militar antiotoman în schimbul recunoașterii ca suzeran pe Matei Corvin, rege al Ungariei;

13 iulie 1878: După luni de consultări în cadrul Congresului Marilor Puteri, a fost semnat *Tratatul de pace de la Berlin*, care prevedea, printre altele, și recunoașterea independenței României;

22 iulie 1456: A avut loc strălucita victorie de la Belgrad a lui Iancu de Hunedoara, Voievod al Transilvaniei, împotriva glorioasei armate otomane conduse de sultanul Mahomed al II–lea, cuceritorul Constantinopolului.

» continuare din pag. 1

Tabere pentru tineri în Arhiepiscopia Alba Iuliei

În colaborare cu Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon" de la Oașa, Eparhia Alba Iuliei, prin Departamentul de misiune și tineret din cadrul Sectorului cultural, a organizat mai multe tabere studențești în inima Munților Șureanu, în mirifica locație a vetrei monahale, așezată lângă Lacul Oașa. Programul acestor tabere presupune participarea la sfintele slujbe și cuprinde conferințe și discuții duhovnicești, ajutor la muncile gospodărești ale mănăstirii, cursuri de muzică psaltică și drumeții pe munte. În prima săptămână a lunii, a avut loc Tabăra Internațională la care au participat tineri români din țările Europei Occidentale, din America de Nord și din Australia. După aceasta, a urmat Tabăra „Părintele Teofil Părăian", care, în acest an, a avut ca temă de referință „Civilizația românească", urmând ca în luna august să aibă loc Tabăra de iconografie și Tabăra „Academia munților". Aceste evenimente au fost onorate de prezența unor invitați speciali, dintre care amintim: Pr. prof. univ. dr. Vasile Mihoc, Klaus Kenneth, Pr. conf. univ. dr. Constantin Necula, Costion Nicolescu, Diac. prof. dr. Sorin Mihalache, Dan Puric, Dr. Pavel Chirilă ș.a.

În ziua pomenirii Sfântului Mare Mucenic Pantelimon (27 iulie), Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a fost prezent în mijlocul obștii monahale și a studenților veniți din întreaga țară la Mănăstirea Oașa. După oficierea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, Ierarhul nostru le-a vorbit tinerilor despre adevărata libertate în Hristos, care se dobândește prin practicarea virtuților trăind în lumina poruncilor lui Dumnezeu. „În această lume secularizată, suntem chemați să ne ridicăm cu mult curaj împotriva acelor «libertăți de pierzanie», fiice ale libertinajului, ale pasiunilor înrobitoare și ale păcatului vătămător. Cultivând relația noastră cu Hristos, modelul desăvârșitei libertăți morale, se revarsă în noi harul divin prin care ni se întărește libertatea voinței", a spus Părintele Arhiepiscop Irineu sutelor de studenți dornici de a păși cu încredere și cu putere pe calea desăvârșirii morale.

Pr. Oliviu Botoi

Aniversarea zilei de naștere a Părintelui Arhiepiscop Irineu

Momentele aniversare din viețile oamenilor oferă prilejul de comuniune și cugetare adâncă, în care ne bucurăm de împlinirea sufletească a celui de lângă noi și în care „ne socotim bine zilele vieții noastre" (Ps. 89, 14). În astfel de clipe, ne revine datoria de a ne îndrepta gândurile pline de sinceritate și de gratitudine spre cel pe care Dumnezeu l-a înscris în „Cartea vieții" (Apoc. 21, 27), luând aminte că acolo „toate se vor scrie zi de zi" (Ps. 138, 16). Această responsabilitate a vieții ne înaintează mereu spre iubire și ne face răspunzători de forma spirituală pe care o imprimăm în sufletele noastre, după cum spunea părintele Dumitru Stăniloae.

În ziua de 2 iulie a fiecărui an, clerul bisericesc, cinul monahal și poporul dreptcredincios din Eparhia Alba Iuliei își exprimă considerația filială și prețuirea sfântă față de Arhipăstorul nostru, rânduit prin Duhul Sfânt pentru „a păstra Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său" (Fapte 20, 28). Prin râvna și conștiinciozitatea misiunii arhierești pe care și-a asumat-o cu devotament, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu veghează neîncetat și păstorește cu braț înalt „turma lui Dumnezeu dată în pază, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu" (I Pt. 5, 2), pentru a o conduce pe calea mântuirii.

Festinul solemn al acestei zile îl trăim plenar în taina Sfintei Liturghii, unindu-ne inimile într-un cor de glasuri îngerești, prin care toți ne rugăm lui Dumnezeu pentru „sănătatea și mântuirea" iubitului nostru Arhiereu. Aducând Jertfa nesângeroasă a Mielului Celui înjunghiat (cf. Apoc. 5, 12), al Cărui Trup și Sânge ni se oferă prin mandatul arhieresc, purtăm în cugete pomenirea Chiriarhului nostru, cerând Stăpânului vieții să-l dăruiască sfintelor Sale Biserici „în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelungat în zile, drept învățând cuvântul adevărului Său".

Privind cu recunoștință spre cerul slavei, aducem mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile spirituale pe care le-a revărsat asupra noastră prin slujirea sublimă și prin rugăciunile stăruitoare ale Părintelui nostru Arhiepiscop. Dorindu-vă ani binecuvântați și arhierie îndelungată, vă încredințăm de fiasca noastră ascultare, conștienți fiind de cuvintele Sfântului Ignatie Teoforul, care încă din zorii creștinismului spunea: „Unde este episcopul, acolo să fie și mulțimea credincioșilor, după cum unde este Hristos, acolo este și Biserica".

Întru mulți ani, Înaltpreasfințite Părinte Arhiepiscop Irineu!

Permanența Consiliului Eparhial

Slujbă închinată Sfântului Ștefan cel Mare, la Cetatea de Baltă

Duminică, 2 iulie a.c., în ziua de pomenire a Voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt, a avut loc o slujbă închinată marelui Domnitor al Moldovei, în Cetatea de Baltă, județul Alba, organizată de către Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia în parteneriat cu Arhiepiscopia Ortodoxă a Alba Iuliei și cu Primăria Cetatea de Baltă. Ceremonia a fost organizată în fața statuii lui Ștefan cel Mare, aflată în incinta Școlii Gimnaziale din localitate, care îi poartă numele.

La oficierea slujbei au participat: preot Oliviu Botoi, consilier cultural al Arhiepiscopiei Ortodoxe a Alba Iuliei, preot Ovidiu Pop, protopop al Protopopiatului Ortodox Blaj, și preot Vasile Goga, paroh în Cetatea de Baltă. De asemenea, din partea instituțiilor partenere au luat parte la eveniment Dr. Gabriel Rustoiu, director al Muzeului Unirii, și Constantin Comandaru, primarul comunei, în prezența mai multor dascăli și credincioși din localitate. După momentele de rugăciune au fost rostite mai multe discursuri despre importanța pe care o are Ștefan cel Mare și Sfânt în istoria națională și în cea europeană, fiind evidențiat rolul de apărător al creștinătății pe care și l-a asumat. Totodată, au fost prezentate legăturile dintre Moldova și Transilvania, stabilite de către Voievod în timpul domniei sale, prin domeniile de la Ciceu și Cetatea de Baltă pe care le-a deținut domnul moldovean.

Voievodul Ștefan cel Mare a fost cinstit dintotdeauna de către poporul dreptcredincios. A fost un mare sprijinitor al culturii și al Bisericii, ctitorind peste 40 de mănăstiri și biserici atât în Moldova, cât și în Țara Românească, Transilvania sau la Muntele Athos. Pentru aceste merite a fost canonizat de Biserica Ortodoxă Română, cu numele de Ștefan cel Mare și Sfânt, la 20 iunie 1992.

Pr. Bogdan Avram

Activități religios-educative cu elevii, la Galda de Jos

Un cunoscut autor contemporan, Neil Postman, spunea despre copii că ei sunt „mesajele" pe care le trimitem unor vremuri pe care noi nu le vom mai apuca. Dincolo de certitudinea limitelor noastre pământești, sesizăm în acest aforism și o mare responsabilitate, care cade pe umerii celor mari (părinți, educatori, preoți), în legătură cu formarea tinerei generații. Lumea de mâine va fi, în mare măsură, a copiilor de astăzi, iar tot ceea ce credem noi că este bun și vrednic de transmis mai departe suntem datori a sădi în sufletele lor curate încă de pe acum.

La Galda de Jos, încercăm să menținem și să dezvoltăm cooperarea permanentă între Școală și Biserică și credem că acest lucru este în folosul copiilor. În calitate de preot paroh, am participat în repetate rânduri la diferite evenimente organizate de Școală și, totodată, am cooptat cadrele didactice și elevii în proiecte comune. Poate cel mai important dintre proiectele de anul acesta a fost concursul Patriarhiei Române „Icoana și Școala Mărturisirii", în care au fost angrenați peste 25 de elevi îndrumați de către doamnele profesoare Nicoleta Goia și Emilia Crișan. Activitățile copiilor s-au concretizat în poezii și eseuri deosebite, iar elevul Cristian Goia, pentru poezia *Rugăciune către Dumnezeu*, a fost premiat la București, cu prilejul sărbătorii Sfinților Împărați Constantin și Elena.

De asemenea, cu prilejul multașteptatei vacanțe de vară, aproximativ 35 de adolescenți și copii au petrecut 3 ore de joacă și voie bună în curtea grădiniței din localitate, în compania voluntarilor din Grupul de Inițiativă pentru Tineret al protopopiatului Alba Iulia: Ana Androne, Maria Ignat, Anamaria Plămadă și Andrei Mătărângă. Acest dar pentru copilași a fost foarte reconfortant pentru toți, mari și mici. Totodată, la finalul anului școlar, toți elevii participanți la proiectul „Icoana și Școala Mărturisirii" au fost premiați de către parohie, iar în prima zi de vacanță a fost organizată o excursie tematică la Târgu-Mureș, prin bunăvoința domnului Florin Borza și a Societății de Transport Public din Alba Iulia. Dintre obiectivele vizitate menționăm Mănăstirea Recea, unde este înmormântat duhovnicul Ioan Iovan, și Monumentul Eroilor de la Oarba de Mureș, unde au căzut aproximativ 11.000 de soldați în luptele pentru eliberarea Ardealului din toamna anului 1944.

Din dorința de a oferi adolescenților și copiilor șansa unor preocupări benefice, în perioada 19 iunie – 9 iulie am derulat proiectul parohial „Bucuria Vacanței", proiect care a strâns aproape 30 de participanți. Pe perioada celor 3 săptămâni, în fiecare zi de marți, miercuri, joi și vineri au avut loc cursuri de pictură pe sticlă, muzică și cor, limba engleză, dar și activități sportive. Țin să le mulțumesc pe această cale doamnei Ana Panduru, doamnei profesoare Daniela Fivi Rus de la Liceul de Arte „Regina Maria", doamnei profesoare Marinela Cristea de la Școala Gimnazială din Cricău, tânărului Antoniu Moiseș și soției mele Elena Scrob. Un mesaj pozitiv am primit și din partea părinților care au tratat cu deosebită încredere și bunăvoință acest proiect parohial. Am încheiat activitățile cu participarea la Sfânta Liturghie și cu un cântec de slavă închinat Celui Care ne îndeamnă mereu: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți...".

Pr. Benone Scrob

Ediția a V-a a Școlii Internaționale de Vară a Doctoranzilor Teologi - 2017

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, în perioada 10-14 iulie a.c., la Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir" din Sighișoara, a avut loc a V-a ediție a Școlii Internaționale de Vară a Doctoranzilor Teologi (SIVDT 2017). Având în vedere faptul că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a stabilit ca în acest an să fie omagiate sfintele icoane, iconarii și pictorii bisericești, organizatorii evenimentului au stabilit următoarea temă de discuție și dezbatere: *Icoană și misiune. Relația dintre chip și imagine în societatea actuală*.

Sub îndrumarea părintelui Prof. univ. dr. habil. Mihai Himcinschi, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, a unor părinți profesori de la Facultatea de Teologie bălgrădeană, dar și a unor invitați din țară și din străinătate, aproximativ 40 de doctoranzi teologi au avut posibilitatea să audieze cursuri tematice pregătite de către părinții profesori, dar și să prezinte, la rândul lor, studiile personale privind tema aleasă pentru actuala ediție.

Fiecare zi a debutat cu participarea la sfintele slujbele oficiate de către părinții mănăstirii, iar după micul dejun, toți participanții au asistat la ședința în plen. Luni dimineața, părintele Mihai Himcinschi, în calitate de organizator, a ținut cuvântul de deschidere, prezentând în linii mari obiectivele acestei Școli Internaționale de Vară. De asemenea, părintele stareț al mănăstirii, Arhimandritul Ghelasie Țepeș, a urat bun venit tuturor și a rostit un scurt cuvânt de învățătură.

În plan general, programul ediției actuale a evenimentului a avut, pentru fiecare zi, două părți de desfășurare a discuțiilor. În prima parte a zilei, părinții profesori și invitații au susținut cursuri sau prelegeri cu caracter educativ pentru doctoranzi, urmând ca la final să se contureze dezbateri pe marginea întrebărilor puse de cei prezenți în sală. În a doua parte a zilei, fiecare teolog doctorand a avut la dispoziție un timp alocat în vederea prezentării unui studiu pe tema aleasă de organizatori. Evident că discuțiile dintre profesori și doctoranzi nu s-au oprit doar în cadrul solemn al programului, ci au continuat și în pauze sau în timpul liber, ceea ce denotă faptul că acest eveniment anual aduce un mare beneficiu și un plus de vigoare în cadrul cercetării teologice.

Invitatul special din acest an a fost domnul Prof. univ. dr. Pablo Argarate, din Graz (Austria), care a susținut un curs cu titlul: *Există locuri sfinte și pământ sfânt*? Domnia sa a avut o prezentare inedită ce a fost savurată intelectual de cei prezenți și amplu discutată. De bună seamă, și cursurile desfășurate de ceilalți părinți profesori au atras atenția doctoranzilor și au incitat la dezbateri. În acest sens, trebuie să menționăm numele părinților profesori și titlul comunicării susținute: Pr. prof. univ. dr. Mihai Himcinschi (*Iconologie și misiune*), Pr. prof. univ. dr. Emil Jurcan (*Imaginea sacră în marile religii ale lumii*), Pr. conf. univ. dr. Dumitru Vanca (*Workshop: Publicarea și publicațiile științifice. Ce și cum publicăm?*), Pr. conf. univ. dr. Nicolae Jan (*Arca noetică și spațiul iconic al tradiției dinamice ecleziale*), Pr. lect. univ. dr. Lucian Colda (*Eucharistia consummata vs. adoratio eucharistica: realismul euharistic patristic și consecințele nebănuite ale crizei iconoclaste în teologia latină. Implicații actuale*) și Asist. univ. dr. Răzvan Brudiu (*Icoana Bunei-Vestiri. Felul în care Dumnezeu a ales să descopere lumii începutul mântuirii*).

Cu siguranță, și actuala ediție a Școlii Internaționale de Vară a Doctoranzilor Teologi a reușit și să îmbine perfect activitatea culturală și cea duhovnicească, dar și să traseze noi direcții și perspective privind cercetarea doctorală în domeniul teologiei ortodoxe.

Andrei Motora

Evenimente

Excursie de o zi la Centrul de Tineret Tiur-Obârșii, protopopiatul Blaj

Cu binecuvânarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, Grupul de Inițiativă și de Misiune pentru Tineret din protopopiatul Blaj a organizat în ziua de 6 iulie a.c., o ieșire de o zi la Centrul de Tineret de la Tiur-Obârșii. Prin această inițiativă s-a urmărit oferirea unei alternative de petrecere a timpului liber pentru un număr de 15 tineri din parohia Roșia de Secaș. Ei au fost însoțiți de către părintele paroh Nicolae Bâldea, de doamna preoteasă și de un voluntar din parohie.

Programul organizatoric a inclus jocuri cu mingea, badminton, drumeție prin pădure, tehnici de aprindere a focului, încheiate cu realizarea unui barbeque în aer liber și discuții interesante moderate de către părintele Ștefan Cătăuță, coordonatorul activităților cu tinerii și al Centrului de Tineret de la Tiur-Obârșii. Ziua a fost încununată prin petrecerea unor clipe de neuitat în spațiul armonios al naturii, iar tinerii implicați în aceste activități au desăvârșit prieteniile existente.

Cei prezenți au fost felicitați și provocați la o schimbare în rutina vieții lor, explicându-li-se că așa cum e invocată intervenția lui Dumnezeu în rugăciunea „Tatăl nostru" înainte de servirea mesei, tot așa e nevoie să ne amintim să-I solicităm ajutorul la fiecare activitate a noastră.

Programul de activități pastoral-misionare cu tinerii de la Centrul de Tineret de la Tiur-Obârșii va continua pe parcursul verii prin participarea parohiilor din protopopiatul Blaj. Nădăjduim ca aceste clipe memorabile, petrecute într-o altfel de trăire decât cea promovată de cultura secularistă, să rămână întipărite în sufletele copiilor, așa încât ei să fie mai buni și să devină creștini rodnici.

Pr. Ovidiu Pop

Întâlnire cu tinerii, în protopopiatul Alba Iulia

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, Grupul de Inițiativă pentru Tineret din protopopiatul Alba Iulia, în colaborare cu parohia Vâltori, a organizat o nouă seară de rugăciune cu tinerii și preoții din parohiile orașului Zlatna și din împrejurimi.

Paraclisul tinerilor reprezintă un demers al elevilor voluntari care au avut inițiativa unor întâlniri sub cupola bisericii și sub îndrumarea părinților duhovnici, în fața icoanei Maicii Domnului. Această frumoasă rânduială liturgică a devenit o rugăciune rostită cu toată evlavia în comuniunea deplină a celor prezenți, fiecare tânăr aducându-și aportul prin citirea unui paragraf.

Astfel, cu bunăvoința credincioșilor din Vâltori și a părintelui Mihai Slevaș, parohul bisericii cu hramul „Buna Vestire", s-a desfășurat joi, 6 iulie a.c., de la ora 20.30, rânduiala Paraclisului Maicii Domnului, la care au participat peste 120 de tineri, preoți și credincioși. La final, medicul Ovidiu Țuhașu, angajat al Spitalului de Urgență din Alba Iulia și voluntar și militant activ *Pro vita*, a transmis un mesaj special către tineri. Într-o confesiune publică, domnia sa a subliniat momentul în care L-a descoperit pe Hristos în împrejurările vieții, prin încercări și satisfacții, impresionându-i până la lacrimi pe cei prezenți. De asemenea, a evidențiat necesitatea apostolatului tinerilor în societatea în care trăim, având datoria baptismală de a-L mărturisi pe Hristos în orice loc și în orice împrejurare, chiar cu prețul vieții, așa cum au făcut-o martirii neamului românesc.

Deși elevii se află în vacanța de vară, au răspuns cu drag invitației de a ne ruga împreună cu evlavie, rugăciunea și tinerețea armonizându-se perfect, participanții încheind activitatea într-o notă optimistă și cu dorința de a se reîntâlni cât mai curând, pentru a crea o continuitate și, de ce nu, un circuit al rugăciunii în cinstea Maicii Domnului. Evenimentul face parte din calendarul activităților cu tinerii din protopopiatul Alba Iulia pentru anul 2017, acesta fiind declarat „Anul omagial al iconarilor și pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului", în Patriarhia Română.

Pr. Teofil Slevaș

Părintele Ilie Belean, vrednic slujitor al Bisericii și al neamului

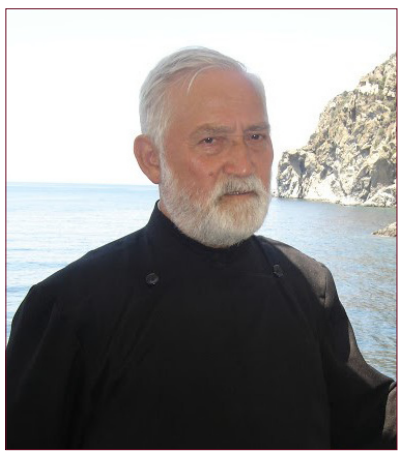

Părintele Ilie Belean a slujit la Sfântul Altar cu evlavie și solemnitate, trăind prezența misterului divin în prezența poporului dreptcredincios, știind să scoată în evidență profunzimea teologică și frumusețea spirituală pe care le conține viața liturgică a Bisericii noastre.

S-a născut la data de 22 august 1944, în satul Sfântul Gheorghe, județul Mureș, din părinții Petru și Ana, oameni cu frică de Dumnezeu și respect față de aproapele, de la care a primit o educație morală și religioasă solidă. Școala gimnazială a urmat-o în satul natal, apoi a frecventat cursurile Școlii Profesionale la Liceul Energetic din Iernut și doi ani de completare la Liceul „Bolyai" din Târgu-Mureș.

În anul 1967, tânărul Ilie s-a căsătorit cu Maria Chirilă din satul natal, iar Dumnezeu i-a binecuvântat cu trei copii: Mihaela-Maria, Ilie-Cristian și Ioan-Adrian. Din anul 1972, a locuit în satul Nazna, angajat fiind timp de 18 ani la RAGCL Mureș. În tot acest timp, a fost și cântăreț la biserica din localitate. Urmând chemării slujirii Sfântului Altar, în anul 1979, părintele Ilie s-a înscris la Seminarul Teologic Ortodox din Cluj-Napoca, pe care l-a absolvit cinci ani mai târziu.

În anul 1989, a fost hirotonit preot pe seama parohiei Fânațe, protopopiatul Târgu-Mureș. După doi ani de slujire și intensă misiune pastorală, părintele Ilie a fost transferat în parohia Cipău, unde a slujit timp de 23 de ani, până în anul 2014, când s-a pensionat.

Pe plan administrativ și edilitar, părintele Ilie a realizat ample lucrări de renovare: refacerea turnurilor și a acoperișului bisericii, pictarea din nou a locașului de cult în tehnica *fresco*, înzestrarea bisericii cu iconostas nou, mobilier sculptat și obiecte noi de cult. La casa parohială, de asemenea, au avut loc lucrări de renovare la exterior și interior, iar între anii 2011-2012, a construit capela mortuară din cimitirul satului. Toate aceste lucrări, care arată hărnicia, devotamentul și râvna pentru casa lui Dumnezeu a preacucernicului părinte Ilie, au fost încununate la data de 3 noiembrie 2013, prin sfințirea locașului de închinare de către Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, care i-a acordat vrednicului părinte paroh distincția de *iconom-stavrofor*.

În plan pastoral-misionar, părintele și-a arătat dragostea față de Sfântul Altar și față de turma încredințată spre păstorire, prin săvârșirea cu regularitate a sfintelor slujbe, prin blândețea care îl caracterizează și prin dragostea de neam și țară. Să ne trăiți întru mulți și fericiți ani, părinte Ilie, alături de cei dragi sfinției voastre!

Pr. Olimpiu Zăhan

Patristica

Sfântul Nicodim Aghioritul

Acest astru strălucitor al Bisericii a văzut lumina zilei în anul 1749, în insula Naxos din arhipelagul Ciclade – Grecia. Părinții săi, evlavioși și cu frică de Dumnezeu (mama sa s-a săvârșit din viață ca și călugăriță), i-au dat la Sfântul Botez numele de Nicolae și l-au încredințat preotului satului pentru a-l învăța să citească. De mic copil s-a îndepărtat de jocurile gălăgioase, pentru a se dedica stăruitor lecturii. El a fost dăruit de Dumnezeu nu numai cu o inteligență vie, ci, de asemenea, și cu o memorie excepțională, care-i permitea să rețină și să repete fără greșeală tot ceea ce citea. În 1775, la vârsta de 26 de ani, a intrat în obștea Mănăstirii Dionisiu și, la puțin timp, a fost tuns în monahism sub numele de Nicodim. Numit secretar și lector, a devenit, la scurt timp, modelul tuturor fraților, atât în serviciile pe care le înfăptuia cu supunere și fără să se mâhnească, precum și în sârguința pe care o demonstra în rugăciune și asceză.

După doi ani, Sfântul Macarie din Corint l-a vizitat în Sfântul Munte și l-a însărcinat să diortosească și să pregătească pentru tipar *Filocalia*, acest manual ortodox al rugăciunii și al vieții duhovnicești. Tânărul călugăr s-a retras într-o chilie la Careia, pentru a săvârși această lucrare vrednică de cei mai înaintați părinți ai isihasmului și care cerea o profundă cunoaștere a științei sufletului. La fel a făcut și pentru alte scrieri, cum sunt *Evergetinosul* și *Tratatul despre deasa împărtășire*, redactat de către Sfântul Macarie, dar pe care l-a îmbunătățit mult.

Lucrarea sa cea mai importantă este *Manualul sfaturilor bune* sau *Paza celor cinci simțuri*, în care vorbește despre păzirea simțurilor și a gândurilor și despre activitatea minții. În vârstă de numai 32 de ani, lipsit de cărți și notițe, neavând ca resurse decât bogăția imensei sale memorii și dialogul continuu cu Dumnezeu, monahul Nicodim expune în această operă o sinteză a întregii învățături duhovnicești a Sfinților Părinți, ilustrată printr-un mare număr de citate însoțite de referințe exacte. El învață cum se poate dezrobi mintea de înlănțuirea plăcerilor simțurilor, pentru a-i permite înălțarea prin rugăciunea inimii la cugetările duhovnicești ale contemplației.

Eruditul monah a redactat apoi un *Manual al duhovnicului*, care este cel mai folosit în Biserica Greacă de azi, și a adunat într-o culegere unică, corespunzând celor opt glasuri și fiecărei zile a săptămânii, *Canoanele Maicii Domnului*, cântate la sfârșitul Vecerniei sau la Pavecernițe, în mănăstiri. În afara altor numeroase cântări liturgice, el a publicat, de asemenea, două opere adaptate după faimoase cărți duhovnicești din Apus: *Războiul nevăzut*, de Lorenzo Scupoli (1530-1610), și *Deprinderile duhovnicești*, de Giovanni Pietro Pinamonti (1632-1703). Departe de a fi simple traduceri, aceste lucrări au fost cu totul refăcute și transformate de sfântul isihast, care prezintă în ele o învățătură desăvârșită despre pocăință, asceză și rugăciunea lui Iisus.

A redactat, de asemenea, un amplu comentariu la Epistolele Sfântului Pavel, după Sfântul Teofilact al Bulgariei, precum și comentariul Epistolelor Soborniceşti. A compus,

totodată, și un comentariu la cele nouă Ode scripturale, intitulat *Grădina Harului*, și a tradus comentariul la Psalmi, scris de către Eftimie Zigaben. Plecând de la un comentator tradițional, l-a completat cu note din abundență, pline de mărturii ale celorlalți Părinți ai Bisericii despre nenumărate subiecte. Izvor nesecătuit, a editat și o selecție a Vieților Sfinților din vechime și *Noul Martirologiu*, care cuprinde descrierea vieții noilor martiri, destinată să întărească credința creștinilor asupriți sub jugul otoman. Datorită acestei lucrări, mulți dintre cei care negau existența lui Dumnezeu s-au convertit și s-au adăugat la glorioasa armată a mucenicilor.

Sfântul Nicodim a fost canonizat de Biserica Ortodoxă în anul 1955, iar prăznuirea sa are loc în ziua de 14 iulie a fiecărui an.

Sursa: Konstantin Karaisaridis, *Sfântul Nicodim Aghioritul și activitatea sa în domeniul liturgic*, teză de doctorat, București, 1987.

Ștefan cel Mare și Sfânt
- o candelă veșnică în sanctuarul neamului -

„Fost-a om trimis de la Dumnezeu (In. 1, 6), bun creștin și un mare român „întreg la fire, neleneș, și lucrul lui știa a-l acoperi, și unde nu gândeai acolo îl aflai"

Grigore Ureche

Din anul 1992, Biserica îl pomenește în rândul sfinților pe marele Voievod al Moldovei, Ștefan, unul dintre cei mai străluciți conducători ai românilor. Dar cu multe veacuri înainte de canonizarea sa, „sinodul" infailibil al poporului l-a considerat sfânt, după cum spune cronicarul: „după moartea lui îi ziceau Sfântul Ștefan-Vodă, nu pentru suflet, că este mâna lui Dumnezeu, ci pentru lucrurile sale cele vitejești carele nimeni din domni nici mai înainte, nici după aceea nu l-au agiunsu".

Tot ceea ce a făcut Ștefan cel Mare constituie mărturii grăitoare ale unei epoci de strălucire cultural-artistică, dominată de geniul creator al marelui voievod, caracterizat în aceste minunate cuvinte de Nicolae Iorga: „Domn adevărat, viteaz, cuminte și iubitor de țară și de neam, din clipa întâi și cea de pe urmă, într-însul găsise poporul român cea mai deplină și mai curată icoană a sufletului său: cinstit și harnic, răbdător, fără să uite, și viteaz fără cruzime, strașnic în mânie și senin în iertare, răspicat și cu măsură în grai, gospodar și iubitor al lucrurilor frumoase, fără nicio trufie în faptele sale".

Numeroase sunt tradițiile și legendele care ni-l prezintă ca pe un om profund religios, însușire pe care istoricii de ieri și de azi au fost nevoiți să i-o sublinieze și să găsească în ea explicația multor fapte săvârșite de binecredinciosul voievod.

Cronicarul Grigore Ureche (1590-1647) afirmă în *Letopisețul Țării Moldovei*: „Și au făcut 44 de mănăstiri". Mărturie stau și astăzi numeroase locuri sfinte reînnoite, ridicate din temelie, sau completări de noi zidiri la cele existente pe teritoriul țării sale și chiar în afara hotarelor ei: Transilvania, Țara Românească și Muntele Athos din Grecia. Cronicarul spune că într-o zi, abătut și mâhnit din pricina pierderii unei lupte, Voievodul Ștefan a ajuns la chilia sihastrului Daniil, într-un loc singuratic, în munți. Îndemnându-l să lupte, vrednicul conducător a prins curaj și i-a biruit pe dușmani. Acest episod consemnat de către cronicari ni-l înfățișează pe Sfântul Ștefan ca pe un Domnitor smerit și evlavios. Dincolo de omenestile lui slăbiciuni, Sfântul Ștefan căuta iertarea duhovnicului și împăcarea cu Dumnezeu. Smerenia unui Voievod care așteaptă iertare de la un călugăr solitar este un exemplu rar întâlnit în istoria capetelor încoronate. De altfel, întreaga lui viață și, mai ales, nețărmurita iubire față de pământul moldav, constituie una dintre cele mai frumoase pagini din istoria lumii.

Ștefan cel Mare a întemeiat și a zidit numeroase locașuri de cult, în care s-au păstrat cele mai scumpe odoare ale neamului românesc: legea și limba; și-a apărat țara de dușmani și a reușit să apere Europa întreagă de cel mai periculos dușman al Crucii. În cei 47 de ani de domnie, Ștefan a construit în țară sate și târguri, biserici și mănăstiri. A purtat 36 de bătălii, dintre care în 34 a fost biruitor.

Din acel aprilie 1457, când la „Direptate" Moldova i-a ieșit înainte cu „mitropolit, episcopi, egumeni, boieri și țărani", până când a trecut la cele veșnice, în 2 iulie 1504, Ștefan cel Mare și Sfânt a ars ca o flacără apărând creștinătatea, Moldova și Biserica lui Hristos, ca oarecând Împăratul Constantin. A luptat până când a fost doborât de o rană primită în luptă. Și lupta aceea a fost dreaptă. El n-a vrut pământul nimănui. El a vrut doar să apere Moldova: „Am condus și apărat această țară cu ajutorul lui Dumnezeu 47 de ani, iar apărarea ei o s-o iau și dincolo cu mine". Parcă a fost profet!

Viteazul stejar al Moldovei se pregătea cu grijă pentru trecerea sa în lumea veșniciei. Osemintele lui Ștefan cel Mare au fost așezate în cripta domnească de la Mănăstirea Putna, în dangătul clopotelor, în plânsetele și lacrimile întregului popor, iar pe mormântul lui a ars trei zile și trei nopți o lumină pe care nu o aprinsese nimeni.

Demnă de amintit este și legenda întemeierii Mănăstirii Putna, locaș de odihnă a Domnitorului după trecerea sa în veșnicie. Ion Neculce descrie cadrul în care s-a ales locul și faptul că însuși Domnitorul a tras cu săgeata, stabilind altarul, clopotnița și turnul de intrare și încheie: „Și așa au fost făcută mănăstirea de frumoasă, tot cu aur poleită, zugrăvită mai mult cu aur decât zugrăveală, și pre dinlăuntru și pre dinafară și acoperită cu plumb".

Credința puternică în Dumnezeu și păstrarea legii străbune se poate vedea într-un hrisov de la Mănăstirea Zografu, unde Ștefan cerea viețuitorilor pentru multele sale danii: „Să-l scrie la Proscomidie pe el, pe soția sa și pe copii și să-i cânte sâmbătă seara cu un Paraclis și marțea cu o Liturghie și să-l pomenească până va fi în viață, iar după aceea să-i facă în anul întâi pomenirile obișnuite și apoi să-i cânte într-o zi din an seara parastas și dimineața Liturghie".

A trecut jumătate de veac de când slăvitul Voievod a fost strămutat în veșnicele lăcașuri. Egumenii de la Putna au respectat cu credincioșie îndatorirea de a se ruga pentru sufletul neînfricatului apărător al țării. Au păstrat, fără întrerupere, nestinsă candela de la căpătâiul lui și au lăudat faptele care s-au înșirat, asemenea unei cununi de mărgăritare, pe fruntea lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Trecerea anilor i-a sporit faima. În conștiința neamului este cunoscut ca un Voievod viteaz, iubitor de țară și de neam și un creștin plin de credință. Candela aprinsă la 2 iulie 1504 deasupra mormântului său a vegheat nestinsă și va pâlpâi pentru totdeauna. E dovadă că nu s-a stins nici dragostea și nici recunoștința acestui neam. Gloria lui Ștefan cel Mare al Moldovei va străluci veșnic în istoria patriei noastre.

Pr. Eugen Goia

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

La Dumnezeiasca Liturghie există cererea: „Pentru Cinstitele Daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm". Este cu putință să ne rugăm pentru Cinstitele Daruri, adică pentru Trupul și Sângele lui Hristos? Nu cumva trebuie să spunem: „În fața Cinstitelor Daruri ce s-au adus și s-au sfințit..."?

În dreptul acestei cereri se pare că există o dificultate ermineutică, observată și consemnată de mulți. În modul său caracteristic, părintele Ghervasie Paraschevopulos notează: „Întrebarea apărută despre cererea de mai sus ne pune în imposibilitatea de a da un răspuns. Nici propunerea de la final nu înseamnă un răspuns deplin la aceasta. Pentru că ne întrebăm: de ce dacă Cinstitele Daruri s-au sfințit, ne rugăm pentru acestea? *(Comisia ermineutică asupra Dumnezeieștii Liturghii*, Patras, 1958, p. 228, nota 1). Dificultatea, așa cum este formulată corect și în întrebare și în adaosul din cartea părintelui Ghervasie, provine din rațiuni dogmatice: Cinstitele Daruri sunt sfințite, acestea au devenit Hristos. Cum ne vom ruga pentru Hristos? Intenția diortosirii trebuie de la început exclusă. Un text care poartă pecetea a cel puțin o mie cinci sute de ani de continuă utilizare liturgică, timp în care generații de părinți și frați ai noștri L-au adorat pe Dumnezeu și au săvârșit Taina Dumnezeieștii Euharistii folosindu-se de acesta, nu poate fi scos atât de lesne și considerat eretic – pentru că aceasta înseamnă pieirea lui – chiar și din pricina unui singur cuvânt. Singura justificare ce ar îndreptăți o asemenea lucrare ar fi dacă textul n-a fost redat bine, ci a fost falsificat prin copieri de-a lungul veacurilor. Referitor la cuvântul: „ὑπὲρ" (pentru), nu există nicio îndoială: el se găsește în toate manuscrisele, fără nicio excepție. De asemenea, cereri paralele cu cererea aceasta a Liturghiilor bizantine există în același loc și în două Liturghii mai vechi ale aceleiași familii antiohiene: în Liturghia Constituțiilor Apostolice („Pentru Darurile puse înainte Domnului Dumnezeului nostru să ne rugăm") și în Liturghia Sfântului Iacov, fratele Domnului („Pentru Darurile puse înainte și sfințite, cinstite, cerești, negrăite, preacurate, preaslăvite, înfricoșătoare, Domnului Dumnezeului nostru să ne rugăm"). Cuvântul: „pentru" există în corelație asemănătoare și în Anaforaua Dumnezeieștii Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur: „Încă aducem Ție această slujire cuvântătoare pentru cei adormiți întru credință: strămoși, părinți, patriarhi, prooroci, apostoli, propovăduitori... Mai ales pentru Preasfânta... Pentru Sfântul Ioan Proorocul...".

În ceea ce privește îndreptarea propusă: „În fața Cinstitelor Daruri ce s-au adus" aceasta trebuie exclusă din rațiuni teologice. Ea amintește de teologia euharistică scolastică a Apusului, iar în teologia ortodoxă, o asemenea părere și exprimare este necunoscută, adică să chemăm, să ne rugăm în fața Cinstitelor Daruri.

Care trebuie să fie, însă, semnificația corectă a cererii „Pentru Cinstitele Daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm"? Părintele Ghervasie pune în relație textul de la I Cor. 29, 30 („să se cerceteze omul pe sine") cu textul Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare: „Și să nu oprești pentru păcatele mele harul Preasfântului Tău Duh de la Darurile ce sunt puse înainte" și, făcând o distincție între harul „sfințitor" și cel „transmis", dă o tâlcuire destul de satisfăcătoare: „Fie ca nevrednicia slujitorului, cât și a celor care se împărtășesc, să nu oprească harul sfințitor și curățitor al Sfântului Duh, ci să vină peste acestea foc care să curățească toată necurăția și orice fel de păcate. Și, mai simplu, „Să ne fie nouă, Doamne, împărtășirea cu Preacuratele Tale Taine – chiar și nevrednici – spre iertarea păcatelor și spre viața de veci".

Evident, cel mai corect este ca fraza aceasta să fie legată doar de cererea următoare, care, ca propoziție finală, depinde de cea de dinainte, o completează și îi delimitează în mod special cererile, căci datorită Jertfei cerem de la Dumnezeu: „Harul Dumnezeiesc și Darul Sfântului Duh", adică independent de vrednicia sau nevrednicia slujitorilor și a poporului. Cuvântul „pentru" ar fi mai potrivit să fie redat „datorită", așa cum traduce profesorul Panaghiotis Trembelas: „Datorită Cinstitelor Daruri ce s-au adus și s-au sfințit, Domnului să ne rugăm. Ca iubitorul de oameni, Dumnezeul nostru, Cel Ce le-a primit pe ele... să ne trimită Dumnezeiescul Har și Darul Sfântului Duh, să ne rugăm". Comentariul cel mai bun al acestei cereri și deplina rezolvare a respectivei dificultăți o găsim în *Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii* a Sfântului Nicolae Cabasila: „Și ce zici? Pentru Darurile Sfințite Domnului să ne rugăm? Nu pentru ca Acestea să primească sfințirea – căci de aceea s-a spus că sunt sfințite, pentru ca tu să nu crezi că se roagă să primească acestea sfințirea –, ci ca să ne transmită nouă sfințirea lor. Aceasta înseamnă „ca Iubitorul de oameni, Dumnezeu, Cel Ce le-a primit pe ele, să ne trimită nouă harul...". Ne rugăm, zice, pentru Daruri, ca ele să devină lucrătoare în noi, ca să nu slăbească prin aceasta harul.

Ioannis Foundoulis, *Dialoguri liturgice*, Editura Bizantină, București, 2008.

Poesis - Poesis - Poesis

Intrarea în cer
de Pr. Radu Petric
(Alba Iulia)

Cu soarele, povară-n spate,
de când tot merg, m-am gârbovit,
dar încă pasul meu își bate
cadența-n drum spre răsărit...

Îmi mușcă-n tălpi mii guri de-argilă,
dar, soarele, cocoașă mi-i,
din care beau cum o cămilă,
lumina visului de-a fi...

Sub plug de raze lumii 'n luncă
semințe de speranțe las,
dar îngerul îmi dă poruncă
să trec de orizont, c-un pas!...
Cum traversez pustii nisipuri,
se prind de preaumilu-mi strai,
ieșind din dune, albe chipuri
și fac, în urma mea, alai...

Și, ostenindu-mă cum Marta,
pe drumul lumii, spre Mister,
mă-ntreb: „Dar unde-i, totuși,
poarta ce dă din orizont în Cer?..."

Și întrebarea ca un sloi
se coboară-n al inimii ghioc,
când îngeru-mi răspunde: „Moise
privea în cer prin rug de foc!..."

Răspunsu-mi vine ca mănușa,
să scap de-al neștiinței ger:
mi-e-n soarele din spate ușa
ce dă din orizont în cer!...

Uitarea
de Lucia-Ecaterina Sârbu
(Sebeș)

E soare acum și-i bine.
Și m-aș tot duce pe coline
Ca să mai uit de mine.
Să îmi afund piciorul
în iarba grasă
Să simt natura, cum m-apasă
Cu sfânta ei putere.
Și să privesc la florile de câmp
La harnica albină
Ce își adună mierea
Din dulcele parfum
Al florilor de câmp.
Și tot privind la ale ei splendori
Încearcă tu, natură, să m-adormi.
Și raza soarelui să mă mângâie
Acolo, sus pe singuratice coline
Până ce uit de mine.
Și când răcoarea serii mă trezește
Natură, strânge-mă la pieptu-ți
ca un clește.
Și apără-mă de răul cel de jos
Căci vreau să te-nsoțesc sus,
pe coline,
Ca să mai uit de mine.

Mulțumesc, Măicuță Sfântă
de Rafila Moldovan
(Idicel-Pădure)

Cât se zbate inima,
Când am un necaz și-un chin,
Cât de amărâtă este,
Când lăcrimez și suspin.

Câtă alinare-mi dă,
Când sunt plină de venin,
Sfântă Maică, Preacurată,
La icoană când mă-nchin.

Ajută-mă, Maică Sfântă,
Pe-ale acestei lumi cărări,
Căci lumea-i rea, nu mai ascultă
Nici de-ale tale îndrumări.

Mulțumesc, Măicuță Sfântă,
Căci m-ai ajutat la drum,
Fără tine, Preacurată,
Să-nving greul n-aveam cum.

Cartea lunii

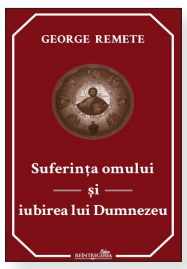

Suferința omului și iubirea lui Dumnezeu

Autor: George Remete
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 218
Anul: 2017

» continuare din pag. 2

Nedeile pastorale din Munții Sebeșului și Târgul de fete de pe Muntele Găina

Cu prilejul nedeilor se organizau târguri la care veneau negustori din vechiul Regat, care comercializau găleți, strecurători, cuțite, fluiere, opinci, haine, cingători, verdețuri și fructe ce lipseau pe munte. De asemenea, aduceau spre vânzare oale, pieptare, cojoace, curele, căpestre, șerpare, pălării, căciuli, topoare, seceri, vase de lemn și, bineînțeles, unt, brânză, urdă și caș. La nedei, cei prezenți jucau, petreceau și, de multe ori, se băteau. Cearta pornea, de regulă, din ambiție și pentru că nu le ajungeau fetele sau pentru pășuni. Jocurile tradiționale erau *bătuta*, *hațegana*, *muntenește* și *învârtita*, iar cântecele erau interpretate la fluier. Petrecerea dura până seara târziu, când fiecare pleca la stâna lui.

Cu ocazia nedeilor era un bun prilej ca între fete și băieți să se înfiripe o relație statornică, ajungându-se, în cele din urmă, la căsătorie. Unii mărgineni veneau la nedei pentru a-și mărita fetele, având ocazia să consolideze unele cumetrii, iar în timp ce tinerii jucau, părinții lor târguiau zestrea pentru căsătorie. Cu alte cuvinte, „luatul" de la nedeie era o practică frecventă și în Munții Sebeșului. Avram Cristea precizează în lucrarea *Obiceiuri și datini din județul Alba* că din circa douăzeci de nedei ce aveau loc în Munții Sebeșului, se mai ține doar cea din 20 iulie, la cabana Șureanu, însă fără amploarea de altădată.

În glasul secular al tulnicelor, Târgul de fete de pe Muntele Găina supraviețuiește în societatea globalizării. Din păcate, ritualul sărbătorii populare este schimbat, treptat, de concertele trupelor muzicale moderne. Pe Muntele Găina, în fiecare an, se organizează, în cea mai apropiată duminică față de ziua de 20 iulie, cea mai mare sărbătoare tradițională românească în aer liber – „Târgul de fete". Referitor la originea toponimicului Muntelui Găina, locuitorii cunosc o legendă în care se povestește că acolo își avea cuibul o găină care făcea ouă de aur. Vidrenii au încercat să-i fure ouăle, iar găina și-a mutat cuibul tocmai în Munții Roșiei Montane.

Despre originea sărbătorii, Strabo, părintele geografiei, spunea că dacii au un munte „Kogaionon", nu prea departe de capitala lor Sarmisegetuza, unde se adună în fiecare an pentru a aduce ofranda zeului lor. Nu se știe cu exactitate dacă este vorba de Găina, cert este că în Munții Apuseni, în urmă cu circa o jumătate de secol, astfel de sărbători erau în multe alte vârfuri (Călineasa, Dealul Stânii, Căpățâna, Dealul Marcului, Negrileasa). Cu toate acestea, Târgul de fete, a cărui origine provine din îndepărtata vechime, este menționat prima dată în anul 1816, iar în 1860, învățătorul Ioanete o descrie în lucrarea *Foaie pentru minte, inimă și literatură*.

În cartea *Turism cultural în Țara Moților*, autorul Sabin Cioica notează că din vremuri îndepărtate vin la târg locuitori ai Apusenilor de pe Crișul Alb, Bihor, Arieș, care schimbă între ei produsele lor tradiționale, voia bună și cântecul străbun, deschiderea tradiționalei sărbători fiind făcută de mulți ani de către tulnicăresele din Avram Iancu. Desfășurarea târgului are loc într-o frumoasă poiană, înconjurată de păduri de brad și situată la înălțimea de 1467 m. Târgul are o mare importanță etnografică, făcând posibilă întâlnirea și căsătoria tinerilor aflați în zone îndepărtate, evitându-se, astfel, încrucișările între rudele apropiate. Se spune că în vechime fetele veneau cu zestrea încărcată pe cai, iar cununia se făcea pe loc de către preoți care veneau acolo în acest scop, tinerii plecând apoi la casele lor. Ceremonia era însoțită de cântece și jocuri cu „strigături", veritabile probe de măiestrie și iscusință, iar fetele „se luau", nu se cumpărau.

Astăzi, Târgul de fete de la Găina s-a transformat într-o sărbătoare folclorică, la care își dau concursul locuitorii din zona Munților Apuseni, din județele apropiate și îndepărtate ale țării. Pentru turiști, târgul mai oferă și produse artizanale specifice zonei: tulnice, vase de lemn pirogravate, ceramică de Bihor și Zarand, unelte de lemn, țesături populare de casă și produse culinare.

Petruța Pop

Glasul Evangheliei

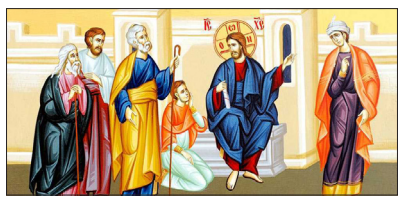

Porunca dată de Dumnezeu protopărinților noștri, în rai, a fost nu spre *limitarea* libertății și *descurajarea* cunoașterii, ci pentru ca ei să aleagă binele în *puritatea* lui, pentru a nu amesteca „bucuria binelui cu bucuria răului". Cu alte cuvinte, porunca a fost dată pentru a-l ajuta pe om să *evite* „binele" malefic, subversiv și conspirativ și să-și urmeze mersul firesc, rânduit în actul creației. Porunca avea/are și rolul *disciplinării* dorinței, pentru ca dorința să se mențină în simfonia binelui universal și să evite lunecările egoiste, prea voluntariste, golite de conținut și sens, din perspectiva veșniciei. Pentru că, în ultimă instanță, scopul suprem și ultim al poruncii divine este viața. Este, dacă vreți, posibilitatea dăruită omului de a „sacrifica ceva din manifestările propriei dorințe, pentru a-i da o bună direcție și, mai mult, de a fi *colaborator* al lui Dumnezeu și a avea parte de *pronia* lui eternă; împlinirea poruncilor, dar, este *norma* unei vieți bune și cu rânduială, este *adventul* vieții celei veșnice (…) De cele mai multe ori, forța cea pierzătoare/duhul cel rău/dracul duce o politică de simulare, de derută, de dedublare, de insinuare, de substitut, de manipulare, sugerând complicilor/victimelor lui ideea că de fapt contează doar ceea ce se *vede* pe scenă, doar *aparențele*, din care pricină este greu de dovedit și de răpus; și așa, în lume bântuie falsul, ca un sindrom moral-imuno-deficitar, cvasi-pandemic. Să nu uităm, propovăduitori și primitori deopotrivă, că, chiar dacă, deprinderea credinței celei adevărate este atât de greu de împlinit, dacă între Dumnezeu și suflet se interpune substitutul/falsul/forța pierzătoare/duhul cel rău (în toată „splendoarea" lui manipulatorie), pentru că așa este scris în lucrarea *binomului* adevăr-iubire, sufletului ales Dumnezeu i se va adresa odată *direct* („de va auzi cineva glasul Meu"; iată, dar, minunea nu îndeajuns de cercetată, a auzului spiritual/duhovnicesc, în accepțiunea A Manolescu, eminent cercetător în domeniul antropologiei religioase).

Duminica a 10-a după Rusalii (Vindecarea lunaticului); Ev. Mt. 17, 14-23;

Duminica a 11-a după Rusalii (Pilda datornicului nemilostiv) Ev. Mt. 18, 23-35;

Duminica a 12-a după Rusalii (Tânărul bogat); Ev. Mt. 19, 16-26;

Nu este Dumnezeu, zis-a nebunul în inima și mintea lui, și de atunci itinerariul său său existențial a fost o *cotitură nefericită*; și de atunci, inima și mintea lui s-au umplut de patimi și gânduri rele; și de atunci, inima și mintea lui au devenit „câmp de șerpi și fiare feroce"; și de atunci, inima lui s-a urâțit și mintea lui s-a întunecat și, inima și mintea au devenit *sclerotice*. Pericopa evanghelică duminicală, dar, poate fi împărțită în trei părți distincte, și anume: *întâlnirea* Fiului lui Dumnezeu cu tatăl copilului demonizat, actul de *majestate* divină (vindecarea) și *dialogul* post-factum al lui Iisus cu ucenicii Săi (dialog în care se arată explicit importanța rugăciunii și a postului și, nu în ultimul rând, a credinței de felul *mărturisirii vitale*, în victoria luptei cu forțele malefice; dialog în care Iisus face a doua vestire a pătimirilor Sale). Întrucât este de pregnantă actualitate, vom stărui asupra *osândei* de a fi opriți de la minune, la care se expun feluriții fii ai încornoratului de felul neaveniților și mulțimii de săraci de duh (nu de *săraci cu duhul*), tari de cap și negri de inimă, mercenari ai destinelor și suprimării conștiințelor (încă nu întru totul înghițiți de istorie, acest tainic atelier al lui Dumnezeu, cum îl numește Goethe). Așadar, ca să o parafrazăm și cităm pe aceeași A Manolescu, intrarea în locul *nepângărit* al minunii credinței se face cu conștiința drumului cu sens unic, cu adeziuni fără rest, încărcate de întrebări, descumpăniri, întoarceri, strădanii și descurajări; de căderi și ridicări și încercări și întâmplări, frizând ordinea subtilă a existenței; iar între imutabilitatea divină și neîncetata noastră mutabilitate, credința este o *luptă* de articulare, legitimare și clar de gând; cât despre Iisus, pe cât de stăruitor și îndelung muncește El, pentru a trezi în ucenici (și în noi) conștiința dumnezeirii Sale, pe atât de îndreptățit, lor și nouă, ne adresează, până la capătul vremii, întrebarea: „Cine zic oamenii (dar voi) că sunt Eu?"; câți oare merită/merităm să avem revelația (și câți asumăm umilința) recunoașterii dumnezeirii lui unită cu sensibila umanitate?

Mesajul evangheliei *Duminicii a 11-a după Rusalii* este copleșitor și actual în contextul în care, *d.p.d.v.* moral, lucrurile sunt profund distorsionate și într-o disimetrie flagrantă, totul eșuând într-o cinică risipă și retorică a *prefăcătoriei*. Gestul stăpânului din evanghelie este un oportun și perpetuu *pretext* de alarmă; pentru că, oricum, va veni ceasul scadenței, va veni ceasul dreptei judecăți; pentru că așa este normal, așa este în legea firii, așa vrea Dumnezeu. Și atunci, Dumnezeu, Care a fost cu noi bun, atât de bun, va fi și drept, cu asupra de măsură de drept; și atunci, cum ne vom mai justifica actele de injustiție, *disprețul* față de semeni, puhoiul de adevăruri contrafăcute pe care le-am livrat cu atâta inconștiență?; cum ne vom justifica ciudata *tăcere*, câtă vreme avem datoria morală de a *striga* împotriva, și a *opri* ascensiunea de orice fel a răului; ce vom răspunde pentru faptul că am închis ochii, deși am fost de atâtea ori *martorii* atâtor rele?; cum vom justifica *exhortația* la martiriu în varianta ușor inutilă și ineficientă, de vreme ce noi preferăm ingratul „spălat al mâinilor", și nu dorim să vedem că dreptatea este mai mereu împărțită în maniera datornicului nemilostiv, că falsul și nu adevărul, că datornicul și nu cel îndreptățit să primească, că tâlharul și nu cel jecmănit, impun „regula jocului"? (...) *Per a contrario*, dreptatea, compasiunea și iubirea sunt fericita *treime* a sufletului care este învăluit de acea „lumină având puteri purificatoare și care filtrează și sângele (dorința) și gândurile (voința)"; lumină care stăruie împrejurul nostru ca mărturie a clarului de inimă și ca podoabă oferită de către Dumnezeu; tocmai, pentru că, în dreptate, compasiune și iubire stă toată „istoria frumoasă a lumii, istoria cerului și a pământului însăși".

La Iisus se prezintă un tânăr bogat, și-l întreabă ce trebuie să facă să moștenească viața veșnică. Drept răspuns, Hristos îi recomandă paza/împlinirea poruncilor și îi evidențiază câteva. Auzind Hristos că tânărul a păzit poruncile, deci a împlinit *forma*, îl surprinde pe acesta cu *cheia* reușitei depline, antamând desăvârșirea: anume altruismul, binefacerea, milostenia, eliberarea interioară, *duhul* legii care dă viață. Sfatul Mântuitorului ca tânărul să-și împartă averea săracilor este receptat de acesta cu tristețe și se *îndepărtează* de Învățătorul. Replica Mântuitorului este fermă: „adevărat vă spun vouă, că, cu greu va putea intra un bogat în Împărăția lui Dumnezeu". Surprinși, ei înșiși, de situația creată, ucenicii Domnului își disimulează consternarea, dar Mântuitorul, Care pe toate le știe pogoară peste nedumerirea lor, ca un sfânt acoperământ, condescendența, înțelepciunea, paradigma *proprie* divinității, anume că ceea ce nu este cu putință la oameni, este cu putință la Dumnezeu. Două sunt, din perspectiva textului scripturistic, coordonatele existențiale, anume *dorința* și *porunca/împlinirea poruncii*; putem defini dorința ca fiind „mișcarea profundă a sufletului", *mobilul* care în accepțiunea aristoteliană este vocația spre transcendent, este expresia ființei în devenire". Pentru că orice dorință este deopotrivă dor de *cunoaștere*, dor de *aventură* spirituală, dor de *nemurire*, după cum însuși Grigorie de Nyssa spune: „dorința, ca și toate celelalte funcțiuni ale omului se poate înșela, dacă în cauză avem de-a face cu o falsă judecată cu privire la bine" (de aici decurge prăpastia dintre dorință și împlinirea poruncii). Întristarea tânărului bogat este „închisoarea minții generată de *vârtejul simțurilor*", pentru că, atunci când simțurile sunt subjugate exclusiv dorinței, mintea nu acceptă *porunca*, accede mai greu la virtute, este bântuită de patimi, este în imposibilitatea discernământului deplin, evită tot ceea ce înseamnă *ascultare* și sfaturi din afară. (…) Vedem, dar, cum între dorință și ascultare, credința tânărului se *onduleazǎ* în „curentul liber și greu de stăpânit al conștiinței traumatizate"; și, de aceea, dar, în ce-l privește, dorința tânărului s-a dovedit a fi jar, în vreme ce, ascultarea doar flacără plăpândă, așteptându-și vremea.

Pr. Iosif Zoica

Cuvânt la... concediu

Unități de măsură... În lume, toate au unități de măsură: măsurăm timpul cu secunda, lungimea, lățimea, înălțimea cu milimetrul, marea cu mila, viteza cu kilometrul etc. Când ni se termină unitățile de măsură sau când rațiunea noastră nu a mai descoperit alte unități de măsură, spunem că sunt date necunoscute sau că infinitul este măsura care le întrece pe toate. Până și omul are unitatea lui după care se măsoară. Măsurăm conștiința cu simțul răspunderii, lucrul mâinilor noastre cu fapta, asumarea faptelor cu gândul cugetat, viața cu anii, iubirea aproapelui față de noi cu inima – „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi" (In. 15, 13), inima cu talantul primit în dar de la Dumnezeu. Și, care este comoara noastră, a oricărui om, dacă nu copiii?

Rămâne un singur lucru care nu poate fi măsurat rațional, cu unități de măsură, ci doar prin simțiri, trăiri, sentimente. Acel lucru este sufletul. Sufletul este dăruit nouă în mod tainic de către Dumnezeu. De aceea, el stă mereu în strânsă legătură cu Proniatorul său. Ni l-a dăruit, dar nu-l uită, ci îi poartă de grijă. De multe ori, noi, oamenii, suntem cei care uităm de el. Nu contează motivele (fiecare ni le știm), ci doar că noi uităm, dar Creatorul nostru, nu.

Și iată că, până și rațiunea se înclină în fața lui Dumnezeu. Cum? Știți optul acela culcat, optul infinitului? În Biserică, care este casa văzută a lui Dumnezeu pe pământ, el devine semnul reîntoarcerii noastre sufletești – *metanoia* –, semnul acceptării rațiunii noastre limitate și a punerii minunilor pe seama lui Dumnezeu.

Iată de ce, acum când avem timp, când spunem că plecăm în concediu, să nu uităm de suflet. Nu contează modalitatea prin care îl ținem treaz sau cum păstrăm legătura cu Dumnezeu. Contează să nu uităm că îl avem. Și că, prin el, putem măsura timpul vieții noastre pământești sau veșnice. Putem măsura legătura noastră cu aproapele sau chiar cu Dumnezeu: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuți" (Lc. 10, 27).

Pr. Constantin Purcaru

Tradiții creștine în parohia Voiniceni, protopopiatul Târgu-Mureș

Localitatea Voiniceni este una dintre vechile așezări mureșene, atestată documentar la 6 aprilie 1495, sub toponimul *Zabad* sau *Szabad*. Românii au numit-o Săbad. În limba maghiară, „sabad" înseamnă liber. Această localitate a fost locuită de oameni liberi, care nu erau aserviți nobililor locali. Actuala denumire, Voiniceni, a fost luată din anul 1919, după unirea Transilvaniei cu România, când o delegație a locuitorilor satului Szabad au cerut autorităților schimbarea numelui localității. Delegația care s-a prezentat la prefectura județului era alcătuită din tineri înalți și voinici, îmbrăcați în frumoase costume românești, tradiționale. Aflând de intenția de-a schimba numele localității, prefectul Nicolae Cioloca le-a propus s-o numească Voiniceni, nume care s-a păstrat până astăzi.

În cele două războaie mondiale, satul a plătit tribut de sânge un număr de 62 de eroi ai satului Voiniceni, în cinstea cărora s-a ridicat un monument în anul 1933. Acest monument a fost renovat integral în anul 2011, când, cu ocazia slujbei de sfințire, în prezența oficialităților, trei plutoane militare au prezentat onorurile militare specifice unor astfel de momente.

Biserica din Voiniceni cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" a fost construită pe amplasamentul unei biserici mai vechi, de lemn, cu pictură pe pânză, care avea același hram. La 18 mai 1869 s-a pus piatra de temelie pentru actuala biserică, finalizată în anul 1871. De la construcția ei și până azi, a fost îngrijită și înfrumusețată permanent de bunii credincioși, sub îndrumarea preoților care i-au păstorit.

Tot în anul 1871, în fața bisericii s-au plantat doi stejari, dintre care unul se poate vedea și azi. La umbra acestui stejar, în fiecare an, în a doua zi de Rusalii, clopotele bisericii sunt coborâte din turn și sfințite, conform unei vechi tradiții a satului. Clopotele sunt întoarse și umplute cu apă. După sfințirea apei, credincioșii o duc la casele lor pentru a stropi cu ea mai ales grădinile, pentru a fi ferite de grindină, insecte, dăunători sau secetă. Rânduiala se respectă cu strictețe: an de an se face această slujbă de sfințire a clopotelor la Voiniceni.

Unul din clopotele sfântului locaș de închinare are o vechime de 565 de ani, fiind turnat în anul 1452. Pe acest clopot sunt reprezentate în relief chipul Domnului Iisus Hristos, al Sfinților Apostoli Petru și Pavel, precum și chipul unui episcop căruia nu i se cunoaște identitatea. De asemenea, clopotul are o inscripție în limba latină:

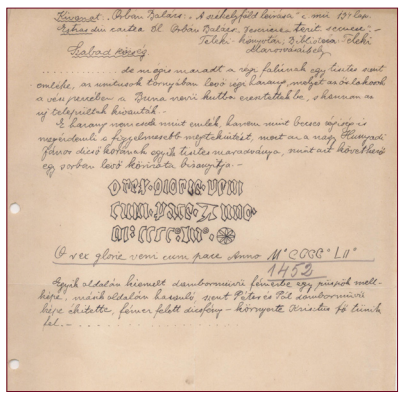

O REX GLORIE VENI CUM PACE ANNO MCCCLII.

Cu această ocazie, la biserică se adună un număr impresionant de credincioși îmbrăcați în frumoase costume românești, pe care le poartă cu mândrie. Slujba de sfințire este urmată de o agapă frățească la care participă toți cei prezenți. De asemenea, în fiecare an, cu ocazia Zilei Eroilor, de Înălțarea Domnului, și la Ziua Națională a României, sunt organizate momente comemorative la monumentul eroilor din sat, iar cu prilejul sărbătorilor de iarnă, credincioșii participă la festivaluri de colinde organizate în localitățile vecine, remarcându-se prin colinde specifice satului și prin frumosul port popular.

Pr. Eugen Cândea

Atacul de panică

Atacul de panică reprezintă o stare de frică sau de anxietate intensă, apărută brusc, în situații în care viața nu este amenințată, determinând accelerarea ritmului cardiac, respirații rapide și scurte, sentimentul de pierdere a controlului, frică inexplicabilă de moarte, de boală gravă sau de nebunie. Atacurile de panică, de obicei, încep din senin, ating punctul maxim după aproximativ 10 minute și au durată variabilă, de la câteva zeci de minute până la câteva ore.

Dintre simptomele care caracterizează această stare amintim: palpitații, bătăi puternice ale inimii sau puls accelerat, transpirații, tremurături sau tremur al întregului corp, senzație de lipsă de aer sau de sufocare, senzație de înăbușire, durere sau disconfort toracic, greață sau disconfort abdominal, senzație de amețeală, de instabilitate sau de leșin, depersonalizare, parestezii (senzații de amorțeală sau înțepături) și chiar valuri de frig sau de căldură.

Atacurile de panică încep, de obicei, dintr-o dată și fără avertisment. Acestea pot apărea oricând, atât în timpul stării de veghe, cât și în timpul somnului. Declanșatorii situaționali pot include stimuli care sunt fie externi (un obiect sau o situație fobică), fie interni (o excitație fiziologică). De asemenea, pot fi predispuse situațional, adică în situații în care persoana manifestă atacuri de panică și altele în care nu se întâmplă acest lucru.

În privința frecvenței și severității atacurilor de panică, nu putem generaliza. Ele variază în funcție de individ, de context, de situație, aducând cu ele somatizări puternice, care-l fac pe pacient să-și orienteze atenția mai degrabă asupra reacțiilor corporale și fiziologice și prea puțin asupra semnificațiilor psihologice ale acestora. Întrucât simptomele care însoțesc atacurile de panică sunt fizice, majoritatea persoanelor care le manifestă trec de la un cabinet medical la altul, unde încearcă să descopere o boală organică. Unii se tem că atacurile de panică indică prezența unei maladii nediagnosticate, care le periclitează viața. În ciuda testărilor medicale repetate și a reasigurărilor, ei rămân temători și sceptici.

Atacul de panică poate altera grav viața familială, socială și profesională a bolnavului. Sunt persoane care, din cauza atacurilor de panică, ajung să evite situațiile pe care le asociază cu apariția acestora și chiar să-și modifice semnificativ comportamentul. Din cauza anxietății crescute, pot renunța la serviciu, la ieșitul din casă, la frecventarea locurilor publice, la socializare.

O serie de studii psihodinamice arată că declanșarea atacurilor de panică este asociată, în primul rând, cu apariția și manifestarea factorilor stresori din viața persoanei respective. Stresul trăit la un nivel intens în diferite situații din viață poate să inducă instalarea simptomelor și a manifestărilor acestor stări. O persoană cu atacuri de panică trebuie să știe că nu va muri, nu va înnebuni, nu i se va întâmpla absolut nimic grav. Este foarte important să conștientizeze că atacul de panică este pornit din interior, că este o stare accentuată de frică, ale cărei neînțelesuri, odată dezvăluite, pot fi stăpânite. Cu cât frica este mai mare, cu atât simptomul va deveni mai puternic. Cu cât simptomul este mai puternic, cu atât frica se accentuează. Adică, persoana în cauză are simptome fizice care creează starea de panică, stare care, la rândul ei, accentuează simptomele fizice, astfel încât se intră într-un cerc vicios. Tendința de a exagera în astfel de momente ne face să nu percepem în mod real timpul și dimensiunea tulburării.

Persoanele care au un atac de panică nu trebuie să-l ignore, ci trebuie să apeleze cu încredere la specialist. În cadrul unei intervenții psihoterapeutice, pacientul poate fi ajutat să conștientizeze apariția unor pericole imaginare, care au originea de multe ori în traume anterioare și care nu pot fi diferențiate de amenințări reale. Este important ca pacientul să reușească să înțeleagă și să facă legături între evenimentele critice și stresante din viața reală, de zi cu zi, și anxietatea puternic trăită la perceperea unei situații ca fiind amenințătoare. Totodată, membrii familiei nu trebuie să accentueze comportamentul persoanei cu atac de panică prin preluarea activităților desfășurate până atunci de aceasta, întrucât acest fapt va conduce la intensificarea gradului de dependență a persoanei în cauză de cei apropiați, la o izolare a bolnavului în simptomatologia lui și chiar la întărirea simptomelor.

Dr. Silvia Ciobanu

Primul proiect cu finanțare europeană pentru restaurarea unui locaș de cult, câștigat în Arhiepiscopia Alba Iuliei

Spre slava lui Dumnezeu, cu rugăciunile Maicii Domnului, a tuturor sfinților și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, în anul 2012 a fost demarat proiectul de restaurare a bisericuței „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil"din satul Geogel, comuna Ponor, județul Alba.

Acest locaș de cult este construit din lemn, iar altarul din piatră, fiind declarat monument istoric în anul 1955. Pictura murală datează din anul 1756, fiind consemnat zugravul Ioan de Beriu, respectiv din anul 1770, când este menționat zugravul Tobias Popa Gheorghe. Altarul de piatră, construit ulterior, a fost pictat de un zugrav a cărui urmă s-a pierdut în negura timpului, rămânând cunoscut doar ca un anume „Ioan din Aiud". Obiectivul de patrimoniu național face parte dintre foarte puținele biserici pictate de zugravii amintiți, care mai dăinuie și în care se slujește constant. Arhitectura bisericii – altar de piatră, naos, pronaos și tindă din lemn – conferă acesteia unicitate și o aduce în atenția specialiștilor, care o consideră „unică în România" și „un giuvaier al credinței strămoșești".

După demararea proiectului pentru restaurarea bisericuței, ajutorul lui Dumnezeu nu a întârziat să apară, trimițându-ne în cale oameni iubitori de cele sfinte și de frumos, care ne-au încurajat, sfătuit și sprijinit în realizarea dosarului de restaurare cu toate documentele necesare. Demersurile au fost lungi și anevoioase, trebuind ca uneori, în curs de o zi sau două, să rezolvăm anumite cerințe foarte delicate, însă ne-am dedicat unui singur țel: să salvăm bisericuța moșilor și a strămoșilor noștri, fără a mai pune seama pe sănătate, oboseală, griji și alte responsabilități.

La sfârșitul lunii trecute am primit vestea că toate eforturile depuse în toți acești ani au fost încununate prin câștigarea finanțării din fonduri europene, prin Programul Operațional Regional 2014-2020, axa 5, prioritatea 5.1, pentru restaurarea obiectivului nostru. De acum se deschide o altă etapă înaintea noastră, cu mult mai grea decât prima, aceea a implementării, sau, altfel spus, a muncii propriuzise la monumentul istoric.

Nădăjduim ca și pe mai departe să ne bucurăm de ajutorul lui Dumnezeu și de sprijinul tuturor colaboratorilor (specialiști din București, Brașov, Harghita, Cluj, Suceava și Alba), pentru că adevărata încununare a eforturilor noastre constă în finalizarea lucrărilor de restaurare, când vom putea exclama cu Proorocul David: „Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate cu înțelepciune le-ai făcut!" (Ps. 103, 25).

Pr. Daniel Pașcanu

Actualitatea creștină

Liturghie pan-ortodoxă în ziua cinstirii Sfinților Cosma și Damian

În ziua de pomenire a Sfinților Cosma și Damian, la biserica „Sfântul Mihail" (Michaelskirche) din München, Germania, a fost oficiată Sfânta Liturghie de un sobor de preoți proveniți din diferitele jurisdicții ortodoxe din München. Protosul slujbei a fost părintele Arhimandrit Peter Klitsch, reprezentantul Mitropoliei Grecești din Germania, ca parte a Patriarhiei Ecumenice.

Credincioșii prezenți la slujbă au avut ocazia să aducă cinstire unui fragment din moaștele Sfinților Cosma și Damian, păstrate de mai multe secole în incinta locașului de cult. De asemenea, cei prezenți s-au putut închina moaștelor Sfântului Luca al Crimeii, Sfinților neomartiri ruși și la mai multe icoane, între care și cea a Sfântului Alexander Schmorell, prăznuit anual pe data de 13 iulie. Acesta este primul sfânt german canonizat de Biserica Ortodoxă a Rusiei.

La acest eveniment, Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Germaniei, Austriei și Luxemburgului a fost reprezentată de părintele Alexandru Nan, paroh la biserica „Nașterea Domnului" din München și protopop al Bavariei. La sfârșitul slujbei, părintele Nan a fost investit în funcția de purtător de cuvânt (Sprecher) al Conferinței Preoților Ortodocși din München pentru următorii doi ani.

Moaștele Sfinților Cosma și Damian au fost aduse pe teritoriul Germaniei (la Bremen) din Italia, în secolul al X-lea, de Arhiepiscopul Adaldag (900-988) de Bremen. După războiul de treizeci de ani (1618-1648), principele Maximilian le-a cumpărat pentru biserica „Sfântul Mihail" din München.

Sursa: basilica.ro

Creștini, știați că... ?

Sfânta Cruce este semnul cel nebiruit?

Cinstirea semnului Sfintei Cruci reprezintă o tradiție apostolică demnă de luat în seamă în contextul religios actual, dar și în cel al secolului al VIII-lea, al perioadei iconoclaste. Proclamat „puterea lui Dumnezeu" (I Cor. 1, 18) de către Sfântul Apostol Pavel, dar și lauda sa (Galateni 6, 14), semnul Sfintei Cruci a devenit central pentru creștinism și semn distinctiv al său. Importanța Crucii a primit noi valențe odată cu revelația avută de către Împăratul Constantin cel Mare, în anul 312, când a auzit cuvintele divine: *In hoc signo vinces*, dar și prin descoperirea lemnului Sfintei Cruci de către mama sa, Împărăteasa Elena.

În timpul disputei iconoclaste, în secolul al VIII-lea, Crucea a avut un statut special în sensul în care ea era cinstită atât de către iconoduli (cinstitori ai icoanelor), cât și de către iconomahi (luptători împotriva icoanelor), aceștia din urmă acordându-i o atenție aparte. Atenția specială dată cultului Sfintei Cruci de către împărații iconoclaști se datorează, în primul rând, mărturiilor Sfintei Scripturi despre Sfânta Cruce, iar în al doilea rând, importanței pe care a avut-o aceasta în viața Împăratului Constantin, ai cărui continuatori erau ei, împărații bizantini. Contrariat de această atitudine a iconoclaștilor cu privire la Sfânta Cruce și sfintele icoane, Patriarhul Gherman al Constantinopolului, primul apărător al icoanelor, îi combate pe aceștia în *Discursul despre Cruce și icoanele făcute de mână omenească și nefăcute de mână,* adresat ereticilor care adorau doar Crucea și nu și icoanele (Omilie parafrazată în limba română de Paul Siladi după traducerea franceză a lui Michel Van Esbroeck, *Un discurs inedit,* publicată în revista *Tabor*, anul V, nr. 7, octombrie 2011, p. 48-51).

Aici se arată faptul că semnul gol al Crucii fără imaginea trupului lui Hristos răstignit pe ea este fără valoare. În acest discurs întâlnim următoarele idei: caracterul didactic al icoanei lui Hristos, relația dintre Cruce și Icoana lui Hristos este similară relației dintre Tatăl și Fiul, icoanei i se cuvine cinstea acordată, Crucea și Cel răstignit pe ea sunt inseparabile, cinstea dată imaginilor și simbolurilor regilor pământești în defavoarea icoanei lui Hristos, cinstea acordată icoanei trece la cel reprezentat, iar cei care venerează icoanele vor primi răsplată cerească. Lupta împotriva icoanelor a avut ca substrat lupta împotriva sfinților și a sfințeniei, drept pentru care Împăratul Constantin al V-lea Copronimul a încercat să elimine termenul *Theotokos* (Născătoare de Dumnezeu) din conștiința creștinilor, ignorând puterea mijlocitoare a Maicii Domnului, dar și a sfinților. Observăm, astfel, legătura directă dintre sfinți și icoană, dintre sfințenie și Cruce. În această ordine de idei, înțelegem de ce Sfânta Cruce nu e cinstită (acceptată) de către protestanți și neoprotestanți, ei negând cultul sfinților, posibilitatea sfințirii și, astfel, neacceptând Crucea pe care Scriptura o cinstește. Or, tocmai Crucea este semnul Fiului Omului și toți cei care nu o cinstesc nu se vor împărtăși de sfințenia Mielului.

Pr. Cosmin Maftei

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei

Iunie 2017

Joi, 1 iunie ❖ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, cu ocazia manifestărilor festive de Ziua Copilului, organizate sub genericul „Dansul Bucuriei" de sectorul social-misionar al Arhiepiscopiei Alba Iuliei. Seara, la Centrul eparhial, a primit vizita Excelenței Sale, Monseniorul Miguel Maury Buendia, Nunțiul Apostolic al Vaticanului în România, și a Excelenței Sale, Înaltpreasfințitul György Jakubinyi, Arhiepiscop romano-catolic de Alba Iulia.

Vineri, 2 iunie ❖ În Piața Cetății din Alba Iulia, a participat la Ceremonia de absolvire a promoției 2017 a Universității „1 Decembrie 1918", rostind o alocuțiune.

Duminică, 4 iunie - Pogorârea Sfântului Duh ❖ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie. În cadrul slujbei, a hirotonit diacon pe tânărul Bogdan Culici, și pe diaconul Mihai Popa l-a hirotonit preot pe seama parohiei Poiana Aiudului, protopopiatul Aiud. De asemenea, a oficiat slujba *Vecerniei plecării genunchilor*.

Luni, 5 iunie – Sfânta Treime ❖ A săvârșit slujba de binecuvântare a bisericii-monument istoric de la Mănăstirea „Sfânta Treime" de la Măgina, protopopiatul Aiud, care în această zi și-a sărbătorit hramul. În cadrul Sfintei Liturghii, a hirotonit diacon pe tânărul Alexandru Puiu și pe diaconul Bogdan Culici l-a hirotonit preot pe seama parohiei Criș, protopopiatul Sighișoara.

Miercuri, 7 iunie ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita Preasfințitului Părinte Ignatie Mureșanul, Arhiereu-vicar al Episcopiei Ortodoxe Române a Spaniei și Portugaliei, și a domnului Silviu Vințeler, primarul orașului Ocna Mureș.

Joi, 8 iunie ❖ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a săvârșit slujba de *Te-Deum*, cu ocazia revederii absolvenților Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan", promoția 1997. Tot în această zi, în paraclisul Facultății de Teologie Ortodoxă, a oficiat slujba de *Te-Deum*, după care, în Aula „Dumitru Stăniloae", a participat la Cursul festiv al studenților absolvenți, promoția 2017.

Vineri, 9 iunie ❖ În paraclisul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan" din Alba Iulia, a săvârșit slujba de *Te-Deum*, cu ocazia revederii absolvenților acestei instituții de învățământ teologic, promoția 2007.

Sâmbătă, 10 iunie ❖ A oficiat Taina Sfântului Botez pentru prunca Nectaria, fiica părintelui Călin Graur din parohia Deleni, protopopiatul Reghin. Tot în această zi, în parohia Toaca, a săvârșit slujba Vecerniei Mari și slujba Parastasului pentru robul lui Dumnezeu Vasile, tatăl preotului paroh Vasile Ilieș.

Duminică, 11 iunie ❖ A slujit la Mănăstirea „Toți Sfinții" de la Cașva, protopopiatul Reghin, care în această zi și-a sărbătorit hramul. La momentul potrivit, a hirotonit diacon pe tânărul Alexandru Meșter și pe diaconul Alexandru Puiu l-a hirotonit preot pe seama parohiei Sânmihaiu de Pădure, protopopiatul Reghin.

Luni, 12 iunie ❖ În protopopiatul Reghin, a prezidat Conferința preoțească de primăvară.

Marți, 13 iunie ❖ În protopopiatul Târgu-Mureș, a prezidat Conferința preoțească de primăvară. După aceea, a oficiat slujba de binecuvântare a capelei cu hramul „Sfântul Apostol Andrei" din incinta Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu-Mureș. La final, a hirotesit *iconom* pe părintele Florin Țifrea și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Joi, 15 iunie ❖ La Colegiul Național Militar „Mihai Viteazul" din Alba Iulia, a participat la festivitatea de încheiere a anului școlar, rostind o alocuțiune. Tot în această zi, la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan" din Alba Iulia, a oficiat slujba de *Te-Deum*, după care, a participat la serbarea de sfârșit de an școlar și a înmânat premii elevilor merituoși.

Vineri, 16 iunie ❖ În paraclisul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan" din Alba Iulia, a săvârșit Sfânta Liturghie, iar la momentul potrivit, pe diaconul Alexandru Meșter l-a hirotonit preot pe seama parohiei Adrian, protopopiatul Reghin.

Duminică, 18 iunie ❖ A liturghisit la Mănăstirea „Sfinții Români" de la Muncel, protopopiatul Câmpeni, care în această zi și-a sărbătorit hramul.

Marți, 20 iunie ❖ În Sala „Sfântul Ierarh Ierotei" a Centrului eparhial, a prezidat examenul pentru ocuparea posturilor de preot paroh al parohiilor Boziaș și Târnăveni II – protopopiatul Târnăveni, Cugir I – protopopiatul Sebeș și Luduș-Gheja – protopopiatul Luduș.

Miercuri, 21 iunie ❖ La Centrul eparhial, a primit vizita domnului comisar-șef de poliție, Dumitru Bîltag, Șeful Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, și a domnului colonel Adrian Stavilă, din cadrul Serviciului Român de Informații, însoțiți de către părintele Olimpiu Zăhan, protopopul Târgu-Mureșului.

Joi, 22 iunie ❖ În protopopiatul Alba Iulia, a prezidat Conferința preoțească de primăvară.

Sâmbătă, 24 iunie ❖ De hram, a celebrat Dumnezeiasca Liturghie la Mănăstirea „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul" din Alba Iulia.

Duminică, 25 iunie ❖ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii cu hramul „Sfinții Împărați Constantin și Elena" din filia Herepea, parohia Șilea, protopopiatul Aiud. În cadrul Sfintei Liturghii, l-a hirotonit diacon pe tânărul Beniamin Indreica. La finalul slujbei, a acordat părintelui paroh Emil Bordeianu și binefăcătorilor sfântului locaș de închinare *Diplome de aleasă cinstire*.

Miercuri, 28 iunie ❖ La Centrul eparhial, a avut o întrevedere cu părintele Teofil Slevaș, protopopul Alba Iuliei, și cu părintele profesor dr. Eugen Pintea, directorul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Simion Ștefan" din Alba Iulia.

Joi, 29 iunie ❖ A liturghisit la Mănăstirea „Sfinții Apostoli Petru și Pavel" de la Râmeț, protopopiatul Aiud, care în această zi și-a sărbătorit hramul. La momentul potrivit, a hirotonit diacon pe tânărul Gabriel Pașcu, și pe diaconul Beniamin Indreica l-a hirotonit preot pe seama parohiei Oroi cu filia Petea, protopopiatul Luduș.

Vineri, 30 iunie ❖ A efectuat o vizită de lucru pe șantierul în derulare de la Schitul „Hristos Pantocrator" din Alba Iulia.

A consemnat
Pr. Bogdan Avram
Secretar eparhial

●● **Evenimente**

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a liturghisit la Mănăstirea Cipăieni, protopopiatul Luduș

În ziua de 2 iulie, Arhipăstorul Alba Iuliei a oficiat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul" de la Cipăieni, protopopiatul Luduș. Această oază monahală este condusă de către maica stareță Varvara Habic. În cadrul slujbei, diaconul Gabriel Pașcu a fost hirotonit preot pe seama parohiei Dileu Vechi, cu filia Vaidei, protopopiatul Luduș.

Biserica, aflată pe coama unui deal, într-un loc cu o priveliște aparte, este cunoscută de localnici ca Mănăstirea de la Sânger-Chimitelnic, după vechea denumire a satului. Tradiția consemnează că pe aceste locuri, în trecutul îndepărtat, s-ar fi înălțat turlele unui locaș de închinare care impresiona din depărtare pe toți călătorii.

Numeroșii pelerini s-au bucurat de prezența Ierarhului locului, care i-a edificat prin slujirea sa și prin propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu. La finalul slujbei, preoții slujitori și credincioșii și-au exprimat dragostea fiască și sinceră față de Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, care în această zi și-a sărbătorit ziua de naștere.

Arhid. Rafael Orzeiu

Arhipăstorul Alba Iuliei a resfințit biserica din parohia Zagăr, județul Mureș

În Duminica a 6-a după Rusalii, 16 iulie, Întâistătătorul Eparhiei de Alba Iulia, înconjurat de un frumos sobor de preoți și diaconi, a resfințit biserica cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae" din parohia Zagăr, protopopiatul Sighișoara. Slujba a continuat cu Dumnezeiasca Liturghie pe o scenă amenajată în curtea bisericii.

Numele localității vine de la denumirea slavă *Zagorița*, care ar însemna „după dealuri". Biserica datează din anul 1911, fiind construită din cărămidă, în formă de navă, cu un turn clopotniță. Din anul 2010, edificiul a intrat într-un amplu proces de renovare arhitecturală.

Adresându-se credincioșilor prezenți, Părintele Arhiepiscop i-a îndemnat pe aceștia să fie cu inima smerită și încrezători întru totul în ajutorul lui Dumnezeu. Pentru vrednicia sa, părintele paroh Silviu Popescu a fost hirotesit *sachelar*, iar binefăcătorii sfântului locaș au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Arhid. Rafael Orzeiu

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a târnosit biserica Mănăstirii de la Ponor, protopopiatul Aiud

În data de 23 iulie, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Irineu a târnosit biserica Mănăstirii „Sfântul Spiridon" de la Ponor, protopopiatul Aiud. Slujba a continuat cu Sfânta Liturghie săvârșită pe o esplanadă special amenajată. Așezământul monahal este condus de către maica stareță Teofana Palici.

Mănăstirea a fost înființată în anul 2009, la inițiativa părintelui protosinghel Irineu Curtescu, când a fost pusă piatra de temelie. Din luna aprilie 2013 au început lucrările de construcție în plan arhitectonic de cetate, cu biserica în centru și o singură intrare, pe sub clopotniță, pe latura vestică.

Miile de pelerini adunați din toate colțurile țării au fost profund impresionați de frumusețea acestei oaze monastice, de cadrul pitoresc în care se află aceasta și de slujba de sfințire a bisericii. Pentru vrednicia ei, maica stareță Teofana Palici a primit *Diplomă de aleasă cinstire*.

Arhid. Rafael Orzeiu

REDACȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ"
Preşedinte: **Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU**, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor şef: Pr. Oliviu **Botoi**;
Redactori: Pr. Nicolae **Aloman**; Andrei **Motora**;
Colaboratori: Pr. Petrişor **Muntean**, Arhid. Rafael **Orzeiu**, Pr. Iosif **Zoica**;

ISSN 1222-2313
Abonamentele se fac la orice Oficiu Poştal din țară sau direct prin mandat poştal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ" pe 2017 şi adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poştale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE ALBA IULIA
Concepție grafică şi tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman